

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 144
Telefon št. 72

Upravištvo:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 88

Račun kr. pošt. šek. urada
št. 11.642.

Ljubljana, 15. julija.

Poročali smo že včeraj o pogajanjih, ki se vrše med Poljsko in Francijo. Poljska si umevno želi nabaviti čim več vojnih potrebščin, pri čemer naj pomaga francoski kapital. Oboroževanje je naperjeno za enkrat proti ruski boljševiški nevarnosti, ki po poljskih vesteh znova preti vzhodnim poljskim mejam.

Francija in Poljska sta postali prijatelji ne toliko zaradi Rusije, dasi sta Varšava in Pariz, kjer seveda niso pozabili in gotovo tudi ne mislijo pozabiti obeh predvojnih milijard, enako vzneta nasprednja sovjetske vlade. Seveda Francija podpira Poljsko tudi zoper Moskvo, ker se dobro zaveda, da bi Nemčija nehala plačevati milijarde vojne odškodnine, ako bi v Varšavi vzhvale rdeče zastave sovjetizirane Poljske, in da bi bilo potreba novih sodelavcev in tudi riskantnih vojaških podjetij, predno bi se Berlin znova spokoril.

Drugi glavni, morda celo najpoglavnejši nagib, ki vodi Francijo tako vstrajno na stran Varšave, pa je strah pred Nemčijo. Da imajo Francozi še vedno pred očmi ne Nemčijo spokorjeno in miroljubno, marveč uporno in prav tako nespravljivo in imperijalistično ko pred novembrom 1918, temu se ne čudimo. In žalibog se pri tem bržkone niti ne nahajajo v zmoti. Vzeti hočejo zato Nemcem možnost revanšne politike. V to jim služi med drugim tudi zveza s Poljsko, ki naj ogroža Berlin od vzhodne strani, ako bi se hoteli vreti preko Rena. Ta zveza je tedaj za Francijo popolnoma istega značaja, kakor pred vojno zveza z Rusijo, in tudi z ozirom na denarna posojila v vojaške svrhe hoče Poljska zavzeti mesto carske Rusije.

Račun za danes pač ni napačen, kajti ako prištejemo štirideset milijonov Francozov še trideset milijonov stanovnikov Poljske, ostane Nemčija s svojimi šestdesetimi milijoni v manjšini. Seveda nastane vprašanje, v koliko je dopusten tak mehaničen račun glede zunanje politike.

Toliko pa je gotovo, da se Poljska v današnji vnanjepolitični kombinaciji počuti prav dobro. Zoper Nemčijo je za bližnjo dobo dovolj zavarovana po zvezi s Francijo, oziroma z verzijskim mirom samim. Proti Rusiji jo zaenkrat ščiti lastna sila in pa zveza z Rumunijo, ki se morda razširi še na nekatere od baltijskih držav. Pri tem seveda igra poglavito zavestno ulogo — razkroj in desorganizacija v Rusiji sami.

Za nas, ki zama vabimo Poljsko v okrilje male antante, nastaja pri tem interesantno vprašanje, kako se bo poljsko - francoska zveza razvijala, kadar se spremeni ruska politika. Da o naposled Rusija plačala Franciji predvojni dolg, o tem pač ne moremo dvomiti. S tem bi bil med tema dvema državama odstranjen poglaviti kamen spodbite — komunistični režim in komunistična propaganda bosta takrat padla postala že precej krotko strašilo, če ne še manj —. Če se prenovljena Rusija nagne na nemško stran, bi radost Poljske za Francijo sicer zrasla, toda v razmerju z rusko notranjo obnovou ali se dejanska moč poljske armade zelo hitro manjšala in bi se naposled med ruskim in nemškim valjarjem toliko kot vdušila. V slučaju, da bi Rusija vendarle ostala v tesnejših stikih z evropskim zapadom, pa bi Pariz moral gledati, da za vsako ceno doseže sporazum med Varšavo in Moskvou. Ta pa bi bil mogoč gotovo le na račun Poljske.

Kakor je tedaj poljski položaj glede zunanje politike danes ugoden, tako Poljakov in bodočnosti in nobenem slučaju ne čakajo brezskrbni dnevi. V njihovem interesu bi bilo, pripravljati se že danes za to manj ugodno bodočnost. Podoba pa je, da poljski politiki danes še ne mislijo na to.

Poljsko - češka pogajanja

Beograd, 15. julija. (Izv.) V diplomatskih krogih se mnogo govori o bivanju m. Beneša v Zakopanah pri Krakovu, kjer se je le-ta sestal s poljskim zunanjim ministrom. Trdi se, da je ta sestanek predhodni akt vstopa Poljske v malo entento.

PASIČ ODPOTUJE NA ČESKO.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Predsednik Mlade g. Nikola Pašić potuje pojutrišnjem z Marjanske Laze na Češko.

Pogajanja z Italijo prekinjena za nedoločen čas

NADALJEVALA SE BODO ŠE LE KO IZPOLNI ITALIJA RAPALSKO POGODBO.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Včeraj so bila na nedoločen čas odgojena italijanska trgovska pogajanja. Predsednik italijanske delegacije, g. Lucciolli, je v Beogradu jako resno obolet. Ker sta tudi italijanski poslanik v Beogradu, grof Manzoni in član italijanske delegacije, grof Storza, na poziv zunanje ministra della Torrette odpotovala v Rim, je italijanska delegacija ostala brez instrukcij.

Vsed časopisnih vestih, da bo italijanska vlada zankala veljavnost rapalske pogodbe glede Barosa in da evakuacijo tretje cone veže s svojo željo, da se da Zadru 700 km² carine prostega zaledja in železniška zveza s Kufinom, so se razmere med našo in italijansko državo resno napele in je v taki atmosferi bilo boljše pogajanja prekiniti.

Tudi posebna delegacija za likvidacijo odnosov bivših avstro-ogrskih državljanov, ki je bila že postavljena od italijanske in naše države, ni pričela delovati. Pogajanja z Italijo se pač pred septembrom ne bodo obnovila.

Uradno poročilo o prekinjenju, izdano danes dopoldne, se glasi:

«Tudi danes se ni mogla vršiti seja naših in italijanskih delegatov za sklenitev trgovinske pogodbe. Predsednik italijanske delegacije, Lucciolli, je tako resno zbolel, da je odpojeval v svrhu zdravljenja na italijansko primorje. Pogajanja zaradi tega ne bodo tako kmalu sklenjena, kakor se je pričakovalo. Zborujejo samo posamezne sekcije.»

Ta oficijelni komuniké ni povsem točen. Kakor izve vaš dopisnik, so prekinjena vsa nadaljna pogajanja, torej tudi v komisijah. Nadaljevala se ne bodo prej, dokler ne zavzame Bonomijska vlada do naše države korektnega stališča in ne izpolni obveznosti rapalske pogodbe

Priprave za razmejitve z Madžarsko

Maribor, 15. julija. Ker je trianonska mirovna pogodba ratificirana in se prične v kratkem razmejitveno delo z Madžarsko, so odpotovali delegati mednarodne razmejitvene komisije v Pariz. Svrta tega potovanja je, da dobe potrebne instrukcije za določitev meje med Madžarsko in Stajersko. Ker pa je ozemlje, ki prihaja na tej črti v poštev, zasedeno po Madžarih, stopa tudi določitev naše meje v smeri od Radgone preko Sv.

Ane v ospredje. Zakasnitev ratifikacije trianonske mirovne pogodbe je na ta način oviralo tudi nadaljevanje razmejitve na tem delu naše bodoče meje. Pri razpravah glede meje med Madžarsko in Stajersko je naš delegat, general Plivelič, dosledno vztrajal pri tem, da se bivša državna madžarska meja kot taka ugotovi in da se nova meja v zmislu mirovne pogodbe popolnoma natančno določi.

Razkol med muslimani

ZMAGA EKSTREMNEGA KRILA.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Kako poročajo iz Sarajeva, je prišlo na glavni skupščini muslimanske organizacije do popolnega razkola v stranki. Zmagalo je ekstremno stališče dr. Spaha, ki zagovarja ekskluzivno muslimansko politiko. Člani glavnega odbora so se z večino izrekli proti taktiki dr. Karamahmedovića. Korkuta in Kurbegovića.

Te tri poslance so tudi pozvali, naj odlože svoje poslaniške mandate; Korkutu je odvzeto uredništvo muslimanskega lista «Pravde».

Vest o razkolu je v Beogradu splošno presenetila, ker se je smatral položaj v zadnjem času za precej ugodnega. Dogodek ima lahko važne posledice za razvoj politične situacije.

Visoka romunska odlikovanja za naše državnike

V priznanje zaslug za jugoslovansko-romunsko konvencijo.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Vaš dopisnik kje izvedel na romunskem poslanstvu da je izdal romunski kralj ukaz o odlikovanju raznih političnih oseb, ki so sodelovale pri sklepanju konvencije med Romunijo in Jugoslavijo. Ministrski predsednik Nikola Pašić je bil odlikovan s križem Karlovega reda, ki ga nimajo še noben Romun, od inozemcev pa samo Clemenceau. Pomočnik zunanje ministrstva je dobil romunsko zvezdo. Od novinarjev sta odlikovana narodni poslanec Manojlo Sokić, urednik «Pravde» in Albert Mousset.

Romunski poslanik Diamandi je odšel na dopust, s katerega se vrne dne 1. septembra.

PRIPRAVLJA SE VELIK DIPLOMATSKI REVIREMENT.

Beograd, 15. julija. (Izv.) V poslednjem času se veliko piše o diplomatskih premetitvah. Resnica je, da so jako važna mesta, n. pr. Pariz, nezasedena. G. Pašić je v zadnji seji ministrskega sveta izjavil, da bo tekom počitnic izšel diplomatski ukaz. Vse, kar v tem oziru pišejo časopisi o posameznih ličnostih, so proste kombinacije.

NOVA REGULACIJA DEVIZNEGA IN VALUTNEGA PROMETA.

Beograd, 15. julija. (Izv.) V generalnem inšpektoratu finančnega ministristva se pripravlja nov načrt za regulacijo prometa z valutami in devizami, ki bo temeljila na principu bolj slobodne trgovine kakor doslej.

POGAJANJA ZA UREDITVE ŽELEZNISKEGA PROMETA Z REKO.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Dne 10. julija se je vršila v Trstu konferenca med našo in italijansko delegacijo; posvetovaljem so prisostvovali tudi nekateri predstavniki Reke. Na konferenci naj bi se dosegel sporazum glede železniskega prometa med našo državo in Reko.

Italijanska delegacija je jasno kazala tendenco, da bi želela trajen sporazum, kar je bilo razvidno tudi iz italijanskih detajlnih predlogov. Oni so si od tega sporazuma obetali velike ekonomske prednosti. Toda doseženi sporazum bo samo začasen, ker niso bili prisotni službeni delegati Reke, a končna pogodba se bo sklenila šele pozneje in to v prisotnosti oficijelnih delegatov Reke.

RAZDELJEVANJE NEMSKÉ VOJNE ODŠKODNINE.

Beograd, 15. julija. (Izv.) Po odločitvi finančno-ekonomskega komiteta ministrov ima predsednik konference delegatov trgovskih krogov o upotrebi in razpečevanju nemškega blaga (vojne odškodnine) sestaviti poseben predlog v sprejemu in razpečevanju tega blaga. Odbor naj bo sestavljen iz članov teh interesentov, a načeluje naj mu državni uradnik. Odbor ima tudi staviti predlog o razdelitvi tega blaga državnim inštitutom. Na ta način skupljeni denar naj se pokloni reparacijskemu fondu za Srbijo.

POGREB PERE ČINGRIJE.

Split, 15. julija. Iz Džbromnika poročajo o veličastnem pogrebu pokojnega Pere Čingrije, ki se ga je udeležilo vse džbromniško občinstvo, mnogoštevilna zastopstva oblasti in odposlanstvo iz vseh krajev Dalmacije.

Varšava, 15. julija. Kakor javljajo iz Kovna, je beloruska vlada napovedala vojno generalu Želigovskemu.

Nova uvozna carinska tarifa

VELJAVNOST OD DANES NAPREJ. — POROČILO NA TRETIJ STRANI

Odločilna posvetovanja med Lloyd Georgeom in de Valero

London, 15. julija. (Izv.) Včeraj in danes sta se vršila prva dva zaupna sestanka med Llod Georgeom in irskim voditeljem de Valero. Razgovori so imeli v prvi vrsti informativen značaj in nalogo, določiti natančnejši program za konferenco, h kateri bodo povabljeni poleg sinfajnovcev tudi zastopniki Ulstra. Sir Craig je že dospel v London in se razgovarjal danes dlje časa z Lloyd Georgeom.

De Valeri pripravljajo v Londonu živčni Irel burne ovacije, kjerkoli se prikaže. A tudi angleško občinstvo ga pozdravlja simpatično. Dozdaj ni prišlo še nikjer niti do najmanjšega incidenta.

Politični krogi presoajo z zaupanjem situacijo. Uverjeni so, da bo prišlo do sporazuma z Irel in da bo končano prelivanje krvi. Tudi med Ulsterci vlada pomirljivo razpoloženje.

Poboji v Italiji se zopet širijo

VLADA NAPOVEDUJE OSTRE ODREDBE PROTI FAŠISTOM

Rim, 15. julija. (Izv.) Iz vseh provinc prihajajo poročila o nemirih, ki se razširjajo po vsi deželi med fašisti in socialisti. Predsednik vlade Bonomi je dal preko milanskega prefekta poklicati v Rim centralno vodstvo fašistovske organizacije.

Treviso, 15. julija. (Izv.) Tudi tekom današnje noči in današnjega dneva so se nadaljevali spopadi med fašisti in socialisti. Fašisti so napadli komunistične organizacije, boj je trajal nekaj ur; ko je prišla vojska, je komaj razdvojila bojevnike; ranjenih je bilo večje število ljudi. Vse trgovine so zaprte. Vlada je odstranila prefekta, ker se je pokazal popolnoma nezmožnega. Policija je tekom današnjega dne aretirala 50 fašistov, ki so organizirali sinočne izgrede.

Rim, 15. julija. (Izv.) Tudi tu je prišlo do velikih nemirov.

Šlo danes do spopadov med fašisti in socialisti. Zrtev ni. Poročila o velikih nemirih prihajajo iz Ferrare, Peruggie, Brescie, Florence, kjer so fašisti razbili delavski dom. Tudi v Mantovi je prišlo do velikih nemirov.

Rim, 15. julija. (Izv.) Vlada je sklenila podvzeti najostrejšo mere proti upirarjem in povzročiteljem nemirov. Odredila je, da se morajo s silo prepričati vsaka zbiranja in prepeljavanj demonstrantov in hujškačev da se aretirajo vsi, katere najdejo z orožjem in da se postopa proti njim kot proti brigantom, da se postopa dalje s vsi strogostjo proti uradništvu, ki bi prikrivalo dejanski položaj.

«Epoca» objavlja preračun poročila, da je vlada primorana poseči za skrajnimi sredstvi, ako hoče obdržati mir v zemlji.

Položaj rimske vlade

Rim, 15. julija. (Izv.) Položaj vlade je še vedno nejasen. Skrta opozicija se pripravlja na naskok, ki ga namerava izvršiti na Bonomijsvo vlado o priliki debate o programni izjavi. Opozicija namerava izvršiti naskok v prvem glasovanju o zunanji politiki, ker misli da bo ta dobila večino za sebe in vrгла vlado, na kar bi prišel na površje kabinet Orlando.

Opozicijo podpira v borbi proti sedanjim vladim tudi dejstvo, da nova vlada nima svojega vplivnega novinstva in se ne more braniti proti koncentriranim napadom najbolj razširjenih italijanskih listov.

Izjava klerikalne stranke, da hoče podpirati sedanjo vlado iz razloga, ker smatra vsako akcijo proti nji kot akcijo proti sebi, je vplivala nekoliko pomirjevalno na politično situacijo, ker je klerikalna stranka obenem izjavila, da ne bo sodelovala v nobeni drugi vladi, ako pade današnja vlada.

Italija in Reka

Trst, 15. julija. (Izv.) Tukajšnja «Era Nuova» javlja iz Rima, da so neresnične vesti, da namerava italijanska vlada priznati veljavnost zadnjih volitev v reško ustavotvorno skupščino. Italijanska vlada ne namerava tega storiti, pač pa hoče doseči kompromis med strankami, da se izvrše nove volitve, ki naj pokažejo pravi izraz ljudske volje reškega prebivalstva.

Italijanski predlog glede kondominija nad reškimi pristanišči za dobo 12 let, je potekel danes; ker jugoslovanska vlada do trenutno ni odgovorila do dne 15. t. m. na predlog senatorja Quartierija. Zato je ta predlog smatrali kot propadel. Ker se tudi v tem času ni konstituirala samostojna reška vlada, ki bi sodelovala v pogajanjih, je nastala povsem nova situacija. S tem je nova italijanska vlada rešena in osvobodena vseh obvez, odnosno sestave nove reške vlade in vprašanje reških pristanišč ter bo italijanska vlada predložila nove predloge jugoslovanski vladi.

London, 15. julija. Minister brez portfelja, dr. Addison, je izstopil iz kabineta, ker je vlada večino točk njegovega načrta glede zidanja stanovanjskih hiš s pomočjo vladnega denarja odklonila. Ta sklep smatra dr. Addison kot prelom obljub, ki jih je vlada slovesno dala ljudstvu.

Gospodarska kriza v Italiji

Turin, 15. julija. (Izv.) Gospodarska kriza v Italiji zavzema vse večji obseg. Velika avtomobilska tovarna Fiat se nahaja v najžalostnejših razmerah. Narobil ni nobenih, zato je morala odpustiti veliko število delavcev. Ravnatelj tovarne je izjavil, da bo moralo podjetje ustaviti obrat, ali pa odpustiti najmanj 40 odstotkov delavstva. Po izjavi istega ravnatelja je gospodarski položaj industrije v Italiji danes nevzdržljiv.

Borza 15. julija

Zagreb, devize: Berlin 207 — 208, Bukarešta 230, Italija 717 — 726, London 569 — 570.50, Newyork izplačilo 154 — 155.50, šek 152, Praga 205 — 206, Švica 2590, Dunaj 19.95 — 20.15, Budimpešta 54.50 — 54.75, Pariz 1223. Valute: dolar 151 — 152, avstrijske krone 21 — 22, rubli 28 — 30, češke krone 215, napoleoni 516 — 519, marke 210 — 215, souvereign 615 — 625, madžarske krone 55.

Beograd, valute: dolar 38.25 — 38.33, funti 140 — 140.50, franki 302.50 — 303, lire 180 — 181, leji 56.75 — 57.25, levi 36.50 — 37, marke 54 — 54.50, napoleoni 128 — 128.50, Devize: London 142.50 — 142, Pariz 305 — 307, Zeneva 647.50 — 650, Praga 51.90 — 51.90, Dunaj 5.50 — 5.70, Berlin 51.80 — 51.50, Solun 210 — 220, Milan 181 — 183.

Dunaj, devize: Amsterdam 24.775 — 24.875, Zagreb 499 — 503, Beograd 1992 — 2012, Berlin 1040.50 — 1045.50, Budimpešta 287 — 290, Bukarešta 1110 — 1120, London 2830 — 2850, Milan 3577.50 — 3597.50, Newyork 770 — 788, Pariz 6105 — 6145, Praga 1025.50 — 1031.50, Sofija 675 — 685, Varšava 47 — 49, Zürich 12.833.50 — 12.887.50, valute: dolarji 773 — 777, bolg. levi 665 — 675, angl. funti 2810 — 2830, franc. franki 6090 — 6120, hol. goldinarji 24.700 — 24.800, ital. lire 3565 — 3585, dinarji tisočaki 1978 — 1998, poljske marke 44 — 45, rum. leji 1105 — 1110, švic. franki 12.775 — 12.825, madž. krone 258.50 — 261.50.

Zürich, devize: Berlin 8.07, Holandi. ja 193.15, Newyork 605, London 22, Pariz 47.85, Milan 27.85, Praga 8.05, Varšava 0.89, Zagreb 8.90, Budimpešta 2.05, Bukarešta 8.65, Dunaj 0.85, avstrijske krone 0.81.

Hrvatsko učiteljstvo proti separatizmu

Zagreb, 15. jula.

Včeraj ob 8. dopoldne je pričela v učiteljskem v Nedeljevi ulici zborovati skupščina delegatov Saveza hrvatskih društva. Predsednik prof. Sakrić je ob otvoritvi pozdravil zastopnike glavnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega udruženja iz Beograda, nakar se je vršila daljša razprava o vprašanju g. Milojevića, kakaj ni osrednji odbor sprejel v Savez treh sremskih učiteljskih društva. Končno je skupščina s 128 glasovi proti 103 glasovom sklenila, da se sremska društva sprejmejo v Savez.

Na popoldanskem zborovanju so se prečitale poročila o poslovanju odbora. Zatem se je vršila razprava o izpremembi pravil in izvedbi ujedinjenja v enotnem društvu. Po živahni debati o tem vprašanju se je manjšina, ki je bila nasprotna ujedinjenju, odstavila. V dvorani je ostala velika večina delegatov ter je bil predlog o ujedinjenju v enotnem učiteljskem društvu sprejet soglasno.

Po skupščini so odšli delegati in ostali učitelji, okoli 500 po številu, v sprejeto na Jelačićev trg, kjer so manifestirali za narodno edinstvo in složno delo vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Na Jelačićevem trgu sta govorila Ambrož Bestićek in urednik «Narodne privrede» iz Beograda Milutin Stanković. Danes dopoldne se je vršila v dvorani Sokola na Wilsonovem trgu 12 redna skupščina «Saveza hrvatskih učiteljskih društva».

Stojan Protić v Zagrebu

Zagrebački «Jutranji List» od 15. t. m. poroča: Stojan Protić je tekom včerajšnjega in današnjega dneva konferiral z uglednejšimi člani nekdanje «Parlamentarne Zajednice». Po oficijelnem obisku, ki ga je naredil v «Narodnem klubu», je konferiral s posameznimi politiki. Splošno zanimanje je vzbudila vest, da je bivši ban Tomljenović včeraj zvečer obiskal v hotelu Stojana Protića in konferiral z njim skoraj celo uro. Danes Protić odpotuje v Rimsko Toplice.

Protićovo bivanje v Zagrebu se v političnih krogih razlaga kot političen dogodek prvega reda. Govori se splošno, da pripravljajo Protić teren za novo strankarsko konstelacijo, ki bi imela nastopiti vsled razkola v radikalni in demokratski stranki. V zvezi s temi govoricami je tudi Pribežević prihod v Zagreb, ker se pričakuje, da bo ob instalaciji novega pokrajinskega namestnika nastopila v javnosti takozvana Rojčeva demokratska skupina, vsled česar bo ostala Lukinić-Krizmanova skupina v manjšini.

Začetek prihodnjega tedna bo torej za razvoj naše notranje politike izvanredno važnost. Povodom svojih obiskov v Zagrebu je izjavil Protić, da neče dati nobenih oficijelnih izjav, ali namignil je da je mesec dni njegovih političnih namenjen pripravi za politično akcijo večjega obsega, ki bi na programu revizije ustave omogočila sodelovanje kolikor mogoče velikega števila zastopnikov vseh treh plemen. Nova skupina naj bi zagotovila trajno in jasno parlamentarno situacijo. Ako pride med demokrati do razkola, ako pride do razkola med radikaleci po Pašićevi demisiji, s katero Protić računa z vso gotovostjo; ako pride do sporazuma z Jugoslovenskim klubom; ako pridejo Radićevi v zakonodajno skupščino, — tedaj se bo našla pot za konsolidiranje sedanjega obupnega notranjega in zunanjega položaja...

Gospod Protić računa in operira torej samo z «ako pride do razkola, ako pride do sporazuma» itd., a pozitivnega ni v njegovem programu prav ničesar. Zatrjuje se, da bo v ti akciji sodeloval tudi dr. Trumbić, ki obišče Protića, tako da bo njih sestanka v Rimskih Toplicah največje politične važnosti.

Vstaja v Albaniji

Rimska «Epoca» poroča o vstaji, ki je baje izbruhnila v severni Albaniji in se počasi razširja proti jugu. Vstaja je začela med albanskimi katoliškimi plemenom, ki so bili nezadovoljni z neodločnim postopanjem albanske vlade v Tirani v vprašanju popolne neodvisnosti Albanije. Tiranska vlada je hotela zadušiti v kali ta pokret in je poslala proti vstašem močne oddelke svoje žandarmerije, ki pa niso s svojo akcijo uspeli in niso mogli preprečiti, da se vstaja ne bi razširila tudi proti osrednji Albaniji.

To poročilo rimskih listov je pa v zvezi z drugim istotako italijanskim poročilom, ki govori, da je jugoslovenska vlada hotela izkoristiti kritično situacijo v severni Albaniji in začela z vojaško akcijo v skadrski okolici. Po teh poročilih so celo jugoslovenske čete zasledile za nekaj časa Skader, toda morale so se umakniti vsled napada in pritiska regularne albanske vojske.

K tem poročilom iz Rima se pripominja iz Beograda, da so popolnoma neresnična, vsaj kar se tiče jugoslovenske vojske, ker ta do danes ni podvzela prav nobenega koraka, še manj pa začela kako vojaško akcijo v skadrski okolici. Jugoslovenska vojska se nahaja slej ko prej samo na mejni črti, ki je naznačena v pogodbi o premirju.

Ferdinand Koburški in Bolgarija

Iz Sofije se potrjuje vest, da je bivši bolgarski kralj Ferdinand po svojem zaupniku izrazil bolgarski vladi željo, da bi se smel vrniti na Bolgarsko in tam živeti kot navaden bolgarski državljan. Ta korak bivšega bolgarskega kralja je v zvezi z vestmi, ki so se pojavile v zadnjem času, da se pripravljajo na Bolgarskem državni prevrat, ki naj bi vzpostavil na Bolgarskem nekdanji nacionalistični režim in dovedel zopet na prestol Ferdinanda. Predstavniki zavezniških vlad v Sofiji imajo v rokah dokaze, da obstoji v resnici dobro organizirana zarota, ki ima za cilj, vrniti prestol kralju Ferdinandu. Zato pripravljajo zavezniške vlade v Sofiji kolektivni korak, da opozore bolgarsko vlado na posledice in na nevarnost, ako se slučajno vrne Ferdinand v Bolgarijo.

Tudi države male antante, zlasti Rumunija in Jugoslavija, so se sporazumele, da odločno nastopijo proti vsakemu prevratnemu poskusu. Pričakuje se, da izročita jugoslovenski in rumunski poslaniki v Sofiji že te dni bolgarski vladi energičen protest z izjavo, da Rumunija in Jugoslavija z ozirom na današnje razmere na noben način in pod nobeno okolnostjo ne dovoljujejo niti izpremembe na bolgarskem prestolu niti izpremembe v državni obliki Bolgarije. Tak korak Rumunije in Jugoslavije bodo podpirale z istočasno diplomatsko akcijo tudi Anglija, Francija in Italija.

Dinarske penzije uradnikov

Ker se je zgodilo nekaj slučajev, da so bili v dinarski sistem prevzeti uradniki iz Hrvatske in Slovenije, zlasti v poštni in carinski službi, vpokojeni s kronske temeljne plače, je narodni poslanec dr. Žerjav stavil finančnemu ministru upit, po kakih načelih finančna uprava postopa in ali je minister pripravljen, odrediti polno enakopravnost novoprevzetih s starimi dinarskimi činovniki tudi o priliki vpokojitve.

Na ta upit je minister financ dr. Kumanudi z odgovorom z dne 29. maja 1921, D. R. br. 52.595 generalne direktorije državnega računovodstva izjavil, da bo vse poedine slučaje dal pregledati. Finančni minister naglašja, da je v dosedanjih slučajih bilo posebej poudarjeno, da je reguliranje pokojnin iz kronskega ozemlja prevzetih dinarskih činovnikov smatrati kot časno,

dokler se ne donese zakon o regulaciji pokojnin sploh.

Tako da se je postopalo tudi v slučaju V. T., načelnika ministrstva pošte in telegrafa, ki je stavljen v stanje pokojja s pravom na pokojnino, ki mu pripada po zadnji plači in številu službenih let na temelju zakonskega člena LXV. ex 1912, ki še velja v Hrvatski. Po tem zakonu se penzija daje v kronah in ne more biti večja kot letno 16.000 K. Zadnja aktivna plača g. T. je znašala letnih din. 7062-80. Število v penzijo zaračunljivih let 36 in 9 mesecev. Zato se je začelo za določitev penzije vzela dinarska plača enaka

Po svetu

— Izvrševanje trianonske mirovne pogodbe. Generalno tajništvo veleposlaniške konference je izročilo madžarski vladi noto, s katero jo poziva, da mora v roku 14 dni po veljavnosti trianonske mirovne pogodbe imenovati vse v pogodbi naznačene razmejitvene komisije. V dodatku note so podane tudi smernice, po katerih se imajo sestati in delovati razmejitvene komisije. Te smernice se dele v dva odstavka in sicer v splošnega, ki govori o odredbah in načinu razmejitvenega dela s središnje-evropskimi državami, v specialnem delu se pa govori o praktični uporabi teh odredb.

— Dvakratno povišanje poštnih pristojbin v Avstriji. Glavni odbor Narodne skupščine je odobril predlog vlade s katerim se povišajo od 1. avgusta naprej vse poštno pristojbine v Avstriji za 100%. Pismo bo stalo n. pr. v dunajskem lokalnem prometu 3 k, za ostalo Avstrijo 4 K, za inozemstvo 10 K. V trgovskih krogih je povzročil sklep glavnega odbora splošno razburjenje.

— Boljševiki v Perziji. Iz Teherana se potrjuje vest, da so boljševiške čete prekorale severno perzijsko mejo in napredujejo proti jugu. Pri prehodu so boljševiki razbili in razpili zadnje ostanke armenske vojske. Turški nacionalisti stoji že v okolici Tebrisa in Teherana. Pri mestu Rešta je prišlo do krvavih borb. Angleški uradniki z največjo naglico zapuščajo ogrožene kraje in beže proti jugu. Po zadnjih poročilih je situacija v Perziji skrajno kritična, ker bo težko izvesti odporno akcijo proti boljševikom.

— Volitve na Portugalskem. Pri volitvah v portugalski parlament je zmagala sedanja vlada z veliko večino. Izid volitev se smatra kot vseh vladnih politik proti raznim prevratnim elementom in službi obenem v dokaz, da zadnji nemiri ne značijo nezadovoljnosti med prebivalstvom ampak, da so ti nemiri aranžirani od agentov monarhistov in katoliške stranke, ki je hotela na ta način vreči sedanjo vlado in vzpostaviti monarhističen režim.

Politične beležke

— V zakonodajni odbor bo poklican mesto odstopivšega poslanca dr. Vošnjaka en član srbske zemljoradniške stranke. Ker pa klubu samostojne kmetijske stranke gre eno mesto v zakonodavnem odboru in je bil ta klub pri volitvi v zakonodajni odbor še združen z zemljoradniškim klubom, se smatra za gotovo, da bo zemljoradniški klub to mesto odstopil SKS. V tem slučaju pride v zakonodajni odbor kot naslednik dr. Vošnjaka poslanec Ivan Drofo-nik.

— Novi demokratski poslanec. Ker je Juraj Demetrović kot kraljevi namestnik odložil svoj mandat, pride na njegovo mesto učitelj Joco Orešanin, ki je znan iz zagrebskega veleizdajniškega procesa kot eden največjih veleizdajalcev.

— Klerikalno - narodno - socijalna blamaža. «Jugoslavija», «Slovenec» in njuni zaveznički kar ne morejo prebletati blamaže, da sta na slovesen način proglasila potrditev g. Peska za ljubljanskega župana, čeprav o potrditvi

kronski in je pokojnina ustanovljena s letnimi 6648 K, pravico na stanarinsko penzijo letnih 1040 K in draginski doklado po postojeh uredbah.

Med tem pa je v uredbi od 28. aprila 1921, D. R. br. 60.000 ob preveženju na dinarske plače državnih uslužbencev v krajih Srbije in Črne gore, urejeno tudi to vprašanje. Zato bodo vsi sedanjí slučají začasne regulacije pokojnin pregledani. To se je že zgodilo glede slučajev g. T.

S tem odgovorom gosp. Kumanudija je rešen dalekosežen načelni spor v prilog našega uradništva.

še ni duha ne sluha. Da bi se izmazali, lažejo sedaj na vse kriplje in udrihajo po demokratih, češ da je ministrski svet sklenil potrditi gosp. župana, da pa so demokrati naknadno izvršitev tega sklepa preprečili. Iz avtentičnega vira lahko danes vnovič ugotovimo, da so vse bombastične trditve klerikalnega in narodno - socijalnega časopisja docela izmišljene. Ministrski svet je na svoji ponedeljkovi seji paš potrdil gosp. Grčarja kot mariborskega župana, o vprašanju ljubljanskega župana pa sploh ni razpravljaj. Vesti, ki trde kaj drugega, so neresnične. Toliko v pojasnilo naši javnosti. — Pri tem pa se nam zdi vendar potrebno, opozoriti na zanimivo dejstvo, s kakšno gorečo vnetostjo es zavzema za gosp. Peska klerikalno časopisje od «Slovenca» do mariborske «Straže». Kaj se to ne zdi nič čudno poštenim naprednim pristajšem NSS? Kdor pozna klerikalce, ve, da se nikdar ne zavzemajo za kako stvar — zastoj. Velika gorečnost «Slovenca» in njegovih trabantov daje misliti...

— Aretirani komunisti v Splitu. Splitaska policija je aretirala dijaka Jurija Tadića, ki je prišel iz Leipziga in prinesel seboj razno komunistično korespondenco — agitacijske spise, katere je poslal jugoslovenskim komunistom pobegli komunist Cerineo. Korespondenca, ki je bila naslovljena na bivšega urednika komunističnega lista «Oslobodjenje», je bila tako kompromitirajoče vsebine, da je policija zaprla tudi urednika Ivana Baljkaša.

— Ta je pa dobra. Fašisti, ki so si s svojimi nasilnostmi priborili krono zločinstva, pisarjijo v svojem glasilu «Il Popolo di Trieste» o nasiljih, ki jih vrši Angleška nad Irco. Ne branimo Angležev, ampak presmešno je, če se zgražajo nad nasiljem fašisti, s katerimi v primeri so Angleži brezdvomno vzvišeni kavalirji.

— Proti obveznem pouku nemščine nastopa fašistovski glasilu, ki se boji, da se bo z nemščino širilo obenem avstrijkanstvo. Priznati moramo, da je njegov argument, da se naj tuji učje laško, če hočejo trgovati z Italijo, pravičen. Zato mu ne moremo odrekati pravilnosti, če se izreka kot fašistovski glasilu le za neobvezen pouk nemščine. Ampak borniranost se «Popolo di Trieste» vsejedno ni ognil. Ker kakor pričakuje od tujeve, ki hočejo trgovati z Italijo, da znajo laško, tako bi moral tudi biti pripravljen, da morejo z Jugoslavijo obbejavati le tisti, ki znajo naš jezik. Zato je za Trst umesten kot fakultativni jezik v prvi vrsti samo naš jezik. V svojem sovraštvi je «Popolo di Trieste» to pozabil, ne smeli bi pa tega pozabiti naši trgovci. Sprejemajte zato le slovenske dopise!

Sport in turistik

Šparta : Svoboda igrata v soboto dne 16. jula prijateljsko nogometno tekmo ob pol 19. uri na prostoru Ilirije v Ljubljani. V tej tekmi si bosta stala v letošnji sezoni obadva kluba prvi nasproti. Šparta, katera utegne postati vsled njene lepe in smiselne igre, edini resni rival našil Iliriji v Ljubljani, bo sigurno kar najnevarnejši nasprotnik prvorazredni ljubljanski Svobodi. — Tekma bo deloma že tudi odločilna za jesensko prvenstvo.

Sokolski vestnik

Prvi jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani. Lokalni ogled za določitev telovadišča za I. jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani v letu 1922. se vrši v soboto dne 16. jula ob 4. uri popoldne. Zbirališče pred Narodnim domom. K lokalnemu ogledu so vabljeni vsi člani Saveznega starešinstva in tehničnega odbora ter bratje-načelniki zletnih odsekov. Zdravo! Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

Gorenjska Sokolska Župa priredi svoj vsakoletni zlet dne 24. t. m. v Kranj. Ta zlet obeta, da bo za letos največja prireditev Sokolstva v Sloveniji. Ne bo to namreč navaden zlet, ampak z zletom bosta združeni dve pomembni slavnosti: petindvajsetletnica obstoja društva v Kranju in desetletnica Gorenjske Sokolske Župe. — Sokol v Kranju ima za seboj le po preteklost. Ustanovljen pred 25. leti, se je takoj resno in z vso vnetostjo poprijel težkega sokolskega dela. V začetku je šlo seveda trdo in težko, ker je vladala precejšnja nezaupljivost napram mlademu društvu med meščanstvom samim. Ali globoko zamišljena sokolska ideja je sama pomagala društvu in privabila k sebi one sloje, ki so in bodo vedno najidealnejši del našega naroda: dijaštvo. Čim je pritegnila k društvu to, bil je obstoj društva zasiguran. In vedno lepše se je razvijalo društvo, dalo je iz svoje srede lepo vrsto sokolskih delavcev, kojih imena sijajno blešče v naši sokolski zgodovini. Imen bratov Evgena in Gvidana Sajovica, dr. Jankota Savnika in drugih še živčih bivših članov, ki so izšli iz kranjskega društva in delajo danes na izpopolnitvi sokolske organizacije, se vsak dober Sokol spominja s spoštovanjem. Ali tudi sokolsko literaturo je pomnožilo društvo Kranj. Sokolski koledar, ki ga je urejeval toliko let brat Gvidon Sajovic tako vzorno, kakor najbrž ne bo nikdar več urejevan, je prvo delo našega društva na tem polju. In pozneje, ko se je po Gorenjskem osnovalo že toliko društev, da je bilo potrebno misliti na širšo organizacijo, je zopet le-to društvo dalo inicijativo za ustanovitev Župe. «Sokolski Vestnik» te Župe je izdajalo društvo Kranj, urejeval ga je pa brat Evgen Sajovic. — In čudno naključje! Kjer se je pred desetimi leti po ustanovitvi Župe pokazalo, da so gorenjska sokolska društva v polni meri potrebna širje organizacije in zmogni na organizacijo tudi izpopolnjevati, na baš istem prostoru ima letos polagati Gorenjska Sokolska Župa račun o desetletnem trudopolnem, sicer ali vendarle uspešnem delovanju. Na ravno istem prostoru pa proslavi tudi 25letnico najstarejšega in najzaslužnejšega delavca-pionirja sokolske ideje na Gorenjskem. To slavlje mora biti za društvo Kranj pravi triumf. Zadeva časti vsakega gorenjskega Sokola mora biti, da politično dne 24. t. m. v Kranj na to proslavo. Pokazati moramo vsemu narodu, da priznamo zasluge, in da znamo ceniti trud in delo vsakogar. Kakor čujemo, so poskrbljeni posebni vlaki na obe strani, kar je posebno važno za goste iz Ljubljane in od drugod.

Ljubljanski Sokol ponovno opozarja naklonjeno moju občinstvo in članstvo na telovadno akademijo Krapinskega moškega naraščaja, ki se vrši v soboto dne 16. t. m. ob osmih zvečer. Dve vzorne vrste tega naraščaja, 12 po številu, bosta izvajali pod vodstvom brata Mahorića sledeče točke: 1.) redovne vaje, 2.) proste vaje, 3.) vaje s palicami, 4.) francoski boks, 5.) skupine, 6.) igre, 7.) raznoterosti. Pričetek akademije je točno ob 8. uri zvečer v telovadnici Narodnega doma. Krapinski naraščaj je nastopil že pri Mariborskem pokrajinskem sokolskem zletu vzorno in si je nadel nalogo, ogledati si vsa večja in znamenitejša mesta Jugoslavije. Pohitajo se le prostovoljni prispevki.

Sokolska društva, ki se udeležijo župnega zleta v Kranju, naj javijo Gorenjski Sokolski Župi svojo udeležbo zanesljivo do dne 18. t. m., da bo mogoče preskrbeti zadostno število obedov.

SLOŽNO DELO SPASI NAROD, ZATO BODIMO SLOŽNI V DELU ZA JUGOSLOVENSKO MATICO!

Frank Heller: 37

Blagajna velikega vojvode Roman.

IV. POGLAVJE.

dokazuje, da more biti v slučaju, ako je resničen pregovor: «ljudski glas — božji glas» tudi glas prodajalca novin včasih božji glas.

Skozi velika vrata se je vsipal v predvorje hotela svež in hladen zrak, svetlo zelena bambusova stebila so se majala in škripala, a mnogobrojne rože in cvetlice v kristalnih lončkih so razspile valove lepega in ugodnega vonja. Skozi težke zavese velikih oken je sijalo solnce, zunaj se je pa bočilo temnomodro nebo nad velikim in živahnim mestom.

Tako je bilo nekega lepega pomladnega jutra v tretjem mesecu leta v hotelu d'Angleterre v Marseilju.

Bilo je ravnokar odbilo osem, ko se je pripeljal hotelski omnibus od železniške postaje; izstopili so štirje gostje, dva starejša Angleža. dalje

mlad kakih 35 let star gospod s črni-mi brki v družbi z damo, ki je bila kakih 10 let starejša nego on. Oba Angleža sta se hitro vpisala v knjigo tujcev, druga dva sta pa namignila portirju, da naj počaka in se vsedla v kotu predvorja. Mladi gospod je bil videti jako dobre volje. Njegova spremljevalka je pa bila precej slabo razpoložena in se ogledovala neprestano v velikih stenskih zrcalih. Mladi gospod je prvi prekinil molk in rekel:

«Dobro, madame, sedaj sva srečno prišla v Marseille. Prosim vas, povejte mi sedaj, kaj hočete, kaj naj storim; saj v vlaku tako nisva imela priložnosti.»

«Ne, ne, hvala! Zelela bi samo, da pride kar najprej moj Jakob.»

«All right! Na to morete čakati še najmanj en dan, ako se mu je posrečilo, da je ušel vašim sovražnikom. Na vsak način ga morava sedaj obvestiti, da bo vedel, kje ste. Upam, da je vaš gospod Jakob pameten mož.»

«Da, da, jako pameten. Ako bi ne bilo njega in vas...»

«Da, da potem bi vas ne bilo sedaj v Marseilju. Torej sedaj moram najprej poiskati upravo kakega lista.»

«Upravo lista?»

«Da, moram na vsak način oddati oglas za gospoda Jakoba. Ali ste ga vedno imenovali Jakob?»

Nekoliko nervozno je odgovorila: «Da, samo Jakob, saj je bil vendarle samo moj sofer.»

«Dobro, dobro! Oglas naj se torej glasi na Jakoba, toda oglas moram tudi podpisati, da bo Jakob vedel, kdo ga kliče. Kaj torej predlagate?»

«Velika črka O..., to zadostuje.»

«O...»

«Da, to je prva črka mojega imena.»

«Vašega imena? Ali vas je Jakob klical z vašim imenom?»

«Kaj si vendar ne predrznete, kako ste to mislili? Imenovati samo z imenom? Sofer!»

«Oprostite, da sem rekel tako nemumno. Ali je vedel gospod Jakob, da ste brez denarja?»

«Ne vem, toda mogoče je.»

«Jaz mislim, da ne ve, ker sicer ne bi mogel misliti, da ste v Marseilju. Mogoče je pa že bral v listih, da ste pobegnili.»

«V listih? Vi torej mislite... vi torej mislite, da bodo listi o tem poročali?»

«Da ste pobegnili iz hotela? Seveda bodo poročali. Pariški listi se vmešavajo v vsako stvar in govore mnogo več, nego bi bilo potrebno.»

«Bodite popolnoma mirni. O meni pariški listi ne bodo prav nič poročali.»

«Vaše besede in vaše postopanje me vedno bolj in bolj čudi. Nikdar si nisem mogel predstavljati, da bi me mogla zainteresirati mlada dama tako, kot ste me vi. Prosim, prosim, bodite samo mirni. Res je, da sem jako radoveden, kar je pa popolnoma razumljivo in opravičljivo, toda ničesar vas nečem vprašati, obljubil sem vam to in jaz držim svojo besedo. Sedaj se morava dogovoriti še druge stvari, ki so mnogo važnejše nego ta vaš Jakob.»

«Prosim!»

«Pod kakim imenom se mislite

vpisati v tujsko knjigo? Odločujete sami.»

Počasi in v zadregi je odgovorila:

«Ime? Moje ime? Jaz vendar mislim...»

«Torej prosim.»

«Ako ste zadovoljni, tedaj mislim, da je najbolje, da ostane tako, kot je bilo do sedaj.»

«Madam Pelotard?»

«Da, madame Pelotard.»

«All right! Na vsak način je to najbolje. Pod tem imenom vas prav gotovo ne bo nihče iskal. Toda ako že hočete nositi moje ime, tedaj moram staviti prav mal pogoj.»

Njegov glas je bil sicer resen, toda smehljaj se je. Ona ga je gledala začudeno in ga ni razumela:

«Pogoj?»

«Da! Moram vam namreč vedno pomagati pri vaši toaleti.»

«Kaj... kaj... pri moji toaleti? Vstala je in ga gledala z jeznimi očmi. «Kaj vendar mislite? Zatrjevali ste mi, da ste kavalir in sedaj...»

(Dalje v prihodnjem številu.)

* Gosp. Ivan Hribar, novo imenovan pokrajinski namestnik v Ljubljani, se je peljal včeraj skozi Maribor v Prago.

* Pašić in dr. Ribar častna meščana Kranja. Občinski odbor je imenoval ministrskega predsednika Pašića in predsednika ustavotvorne skupščine dr. Ribarja vsled njihovega zaslug za donešenje ustave za častna občana kranjske mestne občine.

* Poslanec dr. Korošec je včeraj odpotoval v Karlove vane na Češkem, da tamkaj izloči posledice bolezni, ki jo je prejel lanske leto.

* Promocija. Danes dne 16. julija bo na praški univerzi promoviran za doktorja vsega zdravstva g. Ljotze Brenčič iz ugledne in narodne celjske rodbine. Naše iskrene čestitke.

* Italija vrača avstrijske vojne ladje. V Šibenik sta včeraj pripluli vojni ladji bivše avstro-ogrske vojne mornarice »Donau« in »Schwarzenberg«. Ti dve ladji nam je Italija morala izročiti, a izročila jih je v zelo derutnem stanju. Treba bo temeljitih poprav.

* Narodni ženski savez kraljevine SHS je izbral letos za svoj kongres Ljubljano. Kongres bo 1., 2. in 3. septembra v Ljubljani. Delegatkinje iz vseh krajev naše države bodo prihajale v Ljubljano 31. avgusta. Omenjenega dne popoldne bo seja glavne uprave Saveza, naslednje dneve bo zboroval kongres vsako dopoldne od 9. do 1. popoldne. Popoldnevi se porabijo za to, da razkažemo sestram Srbicam in Hrvatcem znamenitosti našega mesta in tudi svojo gostoljubnost. Dne 4. septembra odidejo delegatkinje na Bled in po tem izletu se vrnejo domov. Prepričani smo, da bo sprejem od strani Slovencev in vsega našega prebivalstva tako pristran, da poneko delegatkinje s seboj najlepše spomine, tako lepe, kakor jih imajo Slovenke, ki so bile letošnjo spomlad tako ljubeznivo sprejete v Novem Sadu in Beogradu.

* Čiščenje v Bosni in Hercegovini. Iz Sarajeva javljajo, da akcija proti razbojniškim tolpom v južnem in vzhodnem delu Hercegovine uspešno napreduje. Preki sod, ki je bil proglašen vsled razbojniških napadov med Zeleniko in Trebinjem, je izrekel že več smrtnih obsodb, ki so se v predpisanim času izvršile. Vzhodna Bosna je popolnoma očiščena. Razbojniške tolpe so se umaknile v Sandžak in Črno goro, kjer jih sedaj vtrajno zasledujejo. Upati je, da se tudi tamkaj v kratkem pokažejo vidni uspehi.

* Pobiranje malarije v Jugoslaviji. Komisija ministrstva za narodno zdravje, katere naloga je pobiranje malarije, je prišla svoje delovanje v Skopju, Mostaru in v Boki Kotorski.

* Proslava Kocenove stoletnice na Ponikvi. Dne 7. avgusta 1921 se vrši na Ponikvi ob južni železnici proslava stoletnice rojstva našega veleposlanika geo- in kartografa Blaža Kocena. Njegovi ožji rojaki na Ponikvi proslave omenjenega dne Kocenov spomin dopoldne v župnijski cerkvi s slovesno sv. mašo, popoldne pa se vrši velika slavnost na Kocenovem rojstnem domu v Hotinjem, kjer se mu odkrije spominska plošča. Čisti dobilek ljudske veselice je namenjen deloma Jugoslovanski Matiči, deloma pa ljudski knjižnici, ki se osnuje na Ponikvi v spomin učenega rojaka.

* Celjski občinski odbor je imel dne 14. julija sejo, na kateri se je sporačunsko med strankami izvolilo 15 odsekov, v katerih so zastopane stranke proporcionalno na podlagi izida občinskih volitev. Občinski odbor je dalje načel tudi vprašanje mestne avtonomije, katero je prejšnji deželni predsednik dr. Brejce precej okrnil, ker je izročil razne agende okrajnemu glavarstvu. Sklenjeno je bilo zahtevati od ljubljanske vlade popolno vpostavitve prejšnje avtonomije.

* Iz Vitanja nam javljajo, da je bila 10. julija prisega vitanjskega in okoliških županov. Konjiški okrajni glavar je imel pri tej priliki na navzoče eno uro trajajoč govor, v katerem jim je pojasnjeval naloge in dolžnosti, ki so jih prevzeli in jih pozival, naj se z veseljem in ljubeznivo posvetijo delu v korist občine in občano. Njegov govor je bil sprejet z vzklikom kralju Petru in regentu Aleksandru. V trgu Vitanja je bil letos prvič izvoljen slovenski župan in sicer zavedni naprednjak gosp. Fran Frank. Tudi oba svetovalca sta zavedna slovenska naprednjaka. Pričakovati je, da postane to nekdanj zagrizeno nemško gnezdo v kratkem slovenska trdnjava.

* Iz Sv. Pavla pri Preboldu nam poročajo, da je bil 14. julija s pomočjo klerikalnih glasov izvoljen tamkaj za župana socialni demokrat Franc Kač.

* Ruska kolonija v Celju je imela dne 12. julija o priliki rojstnega dne kralja Petra slovesno službo božjo s posebno zahvalno molitvijo za srečno rešitev regenta. Navzoči so bili vsi člani ruske kolonije in zastopniki celjskega meščanstva.

* Kriza v železarski industriji. Vselej težke krize v železarski industriji namarava — kakor smo že poročali — guštanska jeklarina odpuštili veliko število svojih delavcev. Doslej je bilo odpuščenih baje 200 delavcev. Včeraj se je pri deželni vladi za Slovenijo zgledala deputacija iz Guštana, ki je

prošala, da se v svrhu nujne pomoči takoj skliče anketa, na kateri se je poudarjalo, da je predvsem treba urediti vprašanje uvozne carine ter izpolniti nakazilo državnih naročil. Deželna vlada bo v Beogradu v tem smislu intervenirala.

* Zavičevanje na poštne carinarne v Ljubljani. Stranke, osobito trgovci in obrtniki, se pritožujejo nad zavičevanjem izdaje poštne pakete na poštne carinarne v Ljubljani. V velikanskem skladu, ki čaka rešitve, leži okoli 4600 paketov. Lahko si je predočiti, kdaj pride na vrsto, kdor ima paket na dnu kupa, osobito ker jih še vedno kopičijo. Zadeva je bolj občutna kot izgleda na prvi pogled. Recimo, obrtnik prevzame kako delo in objubi stranki, kdaj bo delo izgotovljeno, naroči potrebno blago, a to mu obteži na poštne carinarne. Oškodovana sta obrtnik in naročnik. Umestno bi bilo, da se ta zadeva uredi in da se uvede redno in pravočasno carinjenje poštne pošiljatev.

* Mariborski kolodvor dobi v kratkem električno razsvetljavo. Instalcijska dela so že v teku. Vsa naprava bo veljala približno tri milijone kron.

* Iz Vojnika nam javljajo, da je višji šolski svet v Ljubljani v načelu odobril prošnjo občine za meščansko šolo v Vojniku. Občina bo storila vse, da se načrt tudi uresniči.

* Prememba posesti v Ljubljani. Takozvani Filipov dvorec v Sritarjevi ulici (vokal Cankarjevega nabrežja) je kupila za 6 in pol milijona kron Slovenska banka. Kakor se čuje, namestila banka v pritrilnih prostorih in v mezzaninu porabi za svoje poslovne prostore.

* Dvojna nemška predrznost. Na rojstni dan kralja Petra bi morale v smislu sklepa trgovskega gremija biti tudi v Mariboru vse trgovine zaprte. To se je tudi zgodilo. Le nemški trgovec Schrott v Vetrinjski ulici je imel trgovino odprto; ni mu bilo dovolj, da je ignoriral državni praznik, ampak je potem še člana gremija, ki je prišel k njemu in ga pozval, naj zapre trgovino, izročil nemškemu odvetočniku dr. Juritschu, ki je poslal dotičniku nemško pismo s pozivom, naj se opraviči. Seveda je dotičnik pismo zavrnil s pripombo, da zahteva slovensko pismo.

* Notarska imenovanja. Minister pravde je včeraj podpisal imenovanja notarjev v Sloveniji. Zasedena so vsa razpisana mesta, zlasti tudi novo razpisano Kozje in Marenberg. V Murski Soboti je ustanovljen drugi notarijat. Tamkaj sta imenovana gospoda Anton Koder in Kolšek, za Dolno Lendavo pa notarski kandidat Kramer. Za notarja v Kozjem notar Golob iz Marenberga. Za Velike Lašče je imenovan kandidat Stefan Sink, za Trzin pa gospod dr. Prisljan.

* Obrtno društvo v Celju je priredilo obrtniškim vajencem večer, katerega se je poleg velikega števila vajencev, udeležilo tudi mnoge mojstrov. Kipar Hohnjec je predaval o uspehih, ki so jih dosegli celjski obrtniški vajenci na razstavi Radise v Zagrebu, ki so se je udeležili edini iz Slovenije in dosegli jako lepe uspehe. Vseh 31 vajencev je dobilo diploma, 18 pa je še nagrado in sicer: 5 prvo, 9 drugo in 4 tretjo. Diplome je razdelil g. Hohnjec.

* Zagrebška policija proti natakarcem. V »Novi pivani« v Zagrebu je potrošila te dni neka družba 171 kron, natakarc Alojzij Zagar pa ji je zaračunal 231 kron, torej 60 kron preveč. Zadeva se je prijavila policiji, ki je natakarc zaradi goljufije takoj aretirala. Policoja razglasa, da bo v takih slučajih postopala najstrožje, ter vsakega natakarcja, ki bi na podoben način oškodoval in izrabljal občinstvo, primerno kaznovala in izgnala iz Zagreba.

* Pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani priredi v nedeljo dne 24. julija v dvorani Zdraviliškega doma v Rogaški Slatini koncert.

* Gasilska slavnost v Zalcu. Kakor smo že poročali, je bila proslava 40letnice žalskega gasilskega društva in občinski zbor Gasilske zveze impozantna narodna manifestacija vzorne organizacije jugoslovanskega gasilstva. Pred kolodvorom je pozdravil mnogobrojne dole goste načelnik žalskega društva E. Kuček, pred občinskim poslopjem pa župan Vinko Vabič. Slavnostno zborovanje je otvoril načelnik Gasilske zveze Barle, po čigar predlogu se je odposlala kabinetni pisar in udanostna brozjavka regentu Aleksandru, G. Sira se je v svojem pozdravu spominjal umrlih članov žalskega gasilskega društva, na kar je g. Zagode poročal o zgodovini društva. Nato je zborovala Gasilska zveza, ki je imela v preteklem društvenem letu 18.000 K stroškov in le 9000 K dohodkov. Pravila snujedega se »Vatrogasnega saveza« so bila en bloc sprejeta. Občni zbori Gasilske zveze se bodo odslej vršili vedno v Ljubljani. Popoldne in zvečer se je vršila velika gasilska slavnost, ki je nad vse dobro uspela.

* Nepoboljšljivi sovražniki junaške naše narodne dinastije je kraljevi Viktor Reib iz Celja zagrizen nemškutar. Bil je že lani v preiskovalnem zaporu zaradi razčlenjenja Velikanstva, ker je 29. junija, o priliki prihoda regenta Aleksandra govoril v Velenju, da bodo regenta najbrže ubili, ker je ukradel dežele, ki bi morale pripasti Avstriji, in izrekel vrhoteča čez našo dinastijo celo vrsto povikov, ki jih radi ostudnosti nočemo ponavljati. Tamkaj je Reib zaradi amnestije ušel za-

Poziv naročnikom! Te dni bomo priložili poštne položnice p. n. naročnikom „Jutra“. Kdor ima naročnino plačano vnaprej, naj izvoli oddati položnico drugemu, ki bi se hotel naročiti na naš list. Dne 25. t. m. bomo ustavili list vsakomur, ki dolguje na naročnini.

Upravištvu.

služeni kazni, vendar ga pa to še ni spametovalo. Dne 3. julija se je zopet zagovarjal pred sodiščem zaradi pregreška po §§ 91 in 104 arbeskega kaz. zakona. Obsojen je bil na tri leta strogega zapora. Možakar pa je sedaj še tako predrzen, da je vložil na regenta, katerega je tako blasil, še prošnjo za pomilosočenje. Spisal mu jo je klerikalni odvetočnik dr. Ogrizek.

* Podpore trgovskim visokošolcem. Da se omogoči trgovski, konzularni in obrtni študij v inozemstvu, se je osnoval pri oddelku ministrstva trgovine in industrije poseben odsek za upravo fonda za trgovsko in obrtno šolstvo, ki je v težkih in neurejenih razmerah po prevratu z izdatnimi podporami mnogoštevilnim prosticem pomagal v gnetnem oziru. Ker se stavijo velike zahteve od vseh strani za denarne podpore, bo v bodoče odsek podpiral samo one dijake, ki se izkažejo z dobrimi učnimi izpričevanji o dosežanju obisku strokovnih šol in so podpore v resnici nujno potrebni. V prvi vrsti pridejo v poštev dosedanj podpiranci, novi prosilci pa samo v posebnega vpoštevanja vrednih slučajih.

* Tragična smrt dveh učiteljev. Dve dobri prijatelji, učitelji v Sremsu Pavla Penzinger in Dragica Grediček sta te dni potovali v Zagreb k skupščini Saveza hrvatskih učiteljskih društev. Med potom sta se ustavili v Satnici pri učitelju Pavlu Penzingerju. V družbi z Sletno Olgo Šajn sta vzele šoln ter se vozili po reki Karašici. Vseled nesrečnega slučaja se je prevrnil čoln in vse tri so padle v vodo ter utonile.

* Vojaški koncert se vrši danes, v soboto zvečer na vrtu hotela Strukelj. Vstop prost.

* Ljubljancane opozarjamo na koncert opernega orkestra, ki se vrši nocoj ob 20. uri na vrtu restavracije glavnega kolodvora. Vstop prost.

* V valovih Save je utonil 22 letni železniški uradnik Stanko Skarabot, doma z Goriskega. Hotel je pri Trbovljah preplaviti reko na nekem zelo deročem kraju, a so ga pri tem pogoltnili valovi.

* Velika tatvine s pomočjo opija. Te dni se je vračal iz Amerike v domovino Jakob Krepič iz Bole v Dalmaciji. Vozil se je z železnico iz Gruza do Metkoviča. Ko je sedel v železniškem kupeju, približala sta se mu neopaženo neki vojak in neka oseba v civilni obleki, ki sta ga omamlila s opijem. Ko se je zopet prebudil, je s strahom opazil, da sta mu iz ročnega kovčka vzela vse denar. V kovčku je bilo 2100 dolarjev. Železniški komisariat v Metkoviću je takoj odredil preiskavo in zasledovanje krivcev.

* Požar v železniki. Pretečeno sredo je izbruhnil v železniki na Gorenjskem požar v hlevu posestnika Josipa Košmelja. Objekt je dogorel do tal. Škode je 60.000 kron. Gasilnemu društvu se je posrečilo, da je omejil požar, ki bi bil lahko upelnil velik del trga železniki.

* Strela je udarila dne 14. julija v hišo posestnika Franca Kralja v Sv. Juriju ob Ščavnici. Oprasnila je tudi gospodarja, ki pa je k sreči dobil samo večje, a ne smrtno nevarne opekline. Skoro istočasno je udarila strela v neko hišo na Sovjaku, ki je pogorela do tal. — Ob 2. uri zjutraj je udarila strela dalje v hišo posestnice Marjete Mandl pri Sv. Križu nad Mariborom, ki se je takoj vnela. Rešiti je bilo mogoče samo govejo živino, dočim ste dve svinji zgoreli. Zgorale so seveda tudi vse premičnine.

* Strela je ubila na Klancu pri Kranju med zadnjo nevihto mlado vdovo, posestnico Ivano Kreč, v Smledniku pa 18 letnega dečevskega vajenca Franceta Bilbana iz Sv. Valpurga.

* Železnikiška neizgoda. V Kresnicah je včeraj zjutraj vlak podrl na tla postajnega odpravnika Milana Pirnata. K sreči je bil Pirnat le lahko poškodovan.

* Tatvine na električni železnici v Ljubljani se vedno bolj ponavljajo. Iz znanih slučajev se more sklepati, da imamo opravka z nevarnimi in zelo predrznimi žepnimi tatovi, nakar se občinstvo v lastno korist opozarja. — Vodja Kobiljeve lesne trgovine g. Ivan Poženel je vstopil na glavnem kolodvoru v poln električni voz. Na bavarskem dvoru je odstopil seže nek ženski z otrokom v naročju in se vozil stoji do Krekovega trga. Tam pa je zapazil, da mu je zmanjkala denarnica, v kateri je imel 6000 kron. Na isti način je izginila dan preje listnica g. Miroslava Pogorelcu za 10.000 kronami.

* Zaletelet se je v Tivolii mlad temnosv poljiški ovršarki pes. Dobi se pri gospodu Jelencu na policiji.

* Preprečeno maščevanje. Delavec Franca Zagar iz Linhartove ulice v Ljubljani je jezen na žel. uradnika B. R., češ da je ta ovdal tri ljubice, katere je potem aretirala policija v njegovem hlevu. Pijan je prišel Zagar pod uradniško okno, odprl nož in razbil šipo, da bi vdrl v stanovanje. Klicel je: »Čakaj me, še danes bo tekla kri, potem pa zgrnem iz Ljubljane«. K sreči je okno omreženo in nasilnež ni mogel izvršiti nameravanega maščevanja.

Nova carinska uvozna tarifa

Danes izidejo »Službene Novine«, ki prinašajo spremembo dopolnitve zakona o carinskih tarifah, kakor tudi nove njene maksimalne in minimalne postavke. Počenši z današnjem dnem se bo upotrebila nova tarifa na vso robu, za katero do zaključno včeraj, 15. julija, še ni plačana carina, brez ozira na to, ali je carinska reklamacija že donešena in ali je že izvršen carinski pregled. Od tega dne se davek na poslovni obrt pri uvozu ne bo več plačeval, pač pa luksuzni dodatek. Uvozna carina se plačuje v zlatih dinarjih po kursu, da je 100 zlatih dinarjev enako 400 srebrnim (papirnim) dinarjem. Med tem, ko se uvozne carine in stranske takse po novi tarifi plačujejo po tem kursu, ostaja aži za plačilo ostalih uvoznih dachin in luksuzne takse 100 % (100 zlatih dinarjev enako 200 srebrnim dinarjem).

Za vse tarifikne številke so postavljene maksimalne in minimalne postavke. Ker smo skoraj z vsemi državami, razven Madžarske, v pogodbenem razmerju, se bo rabila skoraj izključno le minimalna tarifa, ki se vpošteva v sledečih navedbah: Napram dumpingu in konkurenci držav s preslabo valuto bo finančni minister zainteresente lahko zaščitil s posebnimi dokladi za dotične države.

V sledečem se navajajo nekatere važnejše minimalne postavke v dinarjih brez aži. Da se izračuna iznos carine v kronah, treba torej postavke pomnožiti s 16. V oklepaju podajamo dosedanje minimalne carinske postavke. Kjer ni izrecno povedano kaj drugega, se razume carina za 100 kg.

I. Proizvodi poljedelstva so prohibitivno zavarovani v kolikor more za našo državo priti konkurenca sploh v poštev: Br. 1. pšenica in riž D 5 (prosto); br. 3. koruza D 250; br. 5. riž, oluščan D 10 (650); br. 7. žele D 10 (450); br. 11. namizno grozdje do 5 kg D 25 (6); grozdje za vino v sodih D 60 (4); br. 17. sveže limone D 10 (prosto), oranže D 0 (prosti); br. 25. kava sirova D 50, kava pražena in zmešana D 150; br. 26. surogati kave D 50 (35); br. 34. cvetje za okras, sveže D 300 (prosti), suho D 400; br. 40. hmelj D 5 (4).

Br. 58. slanina usoljena D 45 (prosto); br. 76 sirove kože D 10 (prosto). — Ako se uvožena koža predelana zopet izvozi je carine prosta.

Br. 93. deske 1 kub. meter D 17 (1050); br. 103. moka 100 kg D 8 (650); br. 110. sladkor neizpremenjen razven kock, ki plačajo D 40 (30).

Br. 115. vino do 12 odstotkov v sodih D 100, v steklenicah D 150; br. 116. fampanjec D 400; br. 121. pivo v sodih D 40 (12); v steklenicah D 65 (25).

II. Proizvodi, ki se izkopljejo iz zemlje, so ostali večidel neizpremenjeni, razven nekaterih industrijskih proizvodov, ki se iz njih izdelujejo.

Br. 138. Roman-cement 100 kg D 2 (135); Portland-cement 100 kg D 5 (235).

III. Izdelki iz voska, masti itd.: Br. 184. sveže lojve D 40 (25), voščene D 170 (150); br. 186. prosti sapun D 30 (18).

IV. Kemijski proizvodi večidel neizpremenjeni.

Br. 215. modra galica D 8 (150).

V. Tekstilne materije večidel neizpremenjene.

Br. 273 pamuk, beljen itd. D 8 (14). — Pamučna prediva in tkanine do malega neizpremenjene. Br. 280. pletena in prepletana roba v komadu, ki se na meter prodaja D 150 (130), v izdelanem stanju nogavice, rokavice itd. D 250 (150); br. 281. šipke D 800 (350). — Predivo od kodelje, lana itd. neizpremenjeno. Br. 296. tkanine od lana, kodelje, grobo platno za zavijanje od jute D 15 (12); br. 299. pletene in mrežaste tkanine v komadih, ki se na meter prodajajo D 280 (250), neizpremenjeno. Br. 311. predivo od volne neizpremenjeno. Br. 313. predivo od česlane volne jednožično sirovo D 50 (80), beljeno, barvano, tiskano D 80 (90).

Br. 323. pletena in prepletana roba v komadih, ki se na meter prodajajo D 325 (300), beljena, barvana D 425 (400), nogavice, rokavice in druga izdelana volnena roba D 480 (450); br. 352. knjižgovečko platno prosto (60).

Br. 364. moški klobuki iz klobučine od komada D 2 (1); br. 367. slamniki, možki, opremljeni od komada D 150 (0,90), neopremljeni od komada D 1 (0,60), ženski slamniki, opremljeni od komada D 4 (2,50), neopremljeni D 2,50 (1,50).

VI. del. Usnje:

Br. 374. 1. podplat v krupnih 100 kg D 100; br. 379. obavalo ako je v paru težje kakor 1250 gr. D 300 (270), ako v paru tehta od 750 do 1250 gr. D 425 (350), ako v paru tehta od 400 do 750 gr. D 625 (400); če par tehta manj kot 400 gramov D 500 (400).

VIII. del. (pletarstvo) in IX. del. prinašata le malo izprememb.

Br. 141. sita D 100, sita z dnom od konjske dlake D 200.

X. del. prinaša le malo izprememb.

XI. del. Papir.

Br. 448. karton grob, z obeh strani hrpav ali satiniran D 8 (3,50), prevlečen s katranom itd. D 6 (3,50), sijajni karton D 15 (20); br. 450. pak-papir, neuglavljen D 10 (6); br. 451. papir za tisk D 15 (11), za črtanje D 35 (23); br. 457. papir s tiskanimi linijami za račune D 80 (50).

Br. 470. knjige za trgovske beležnice.

bloki D 75 (60); br. 478. knjige v tiskanih jezikih proste, knjige in tiskovine v našem jeziku 100 kg D 60.

XII. in XIII. del. (izdelki iz kamna, zemlje, steklenice) prinašata le malo izprememb.

Br. 495. opeka 100 kg D 0,30 (0,16); br. 504. izdelki od majolike 100 kg D 25 (20); br. 510. steklenice 100 kg D 18 (7).

Pri XIV. delu (železo) je carina za 300 odstotkov zvišana.

Br. 536. železo, sirovo je svobodno, železo za kovanje, sirovo jeklo itd. svobodno, nefasonovano železo D 8 (3), fasonovano železo v obliki T, v obliki dvojnega T, v obliki Z itd. D 2 (3), v obliki L in v obliki + D 8 (2).

Br. 537. pločevina sirova od 1 mm in več D 10 (5), pod 1 mm D 2 (5); br. 538. žica valjana nad 1 mm D 10 (6).

Br. 539. železne cevi, kovane, valjane neobdelane in prosto obdelane D 12 (8,50), fino obdelane D 16 (12), iz litega železa (prosto obdelane D 8 (4,50)).

Br. 546. kuhinjsko posodje iz pločevine ali kovanega železa neobdelano ali prosto obdelano D 30 (20), fino izdelano D 50 (26).

Br. 549. kose in arvi D 30 (20); br. 552. kompletni plugovi D 15 (12); br. 642. dinamostroj motorji, teža od 500 do 3000 kilogramov D 15 (17), teža od 500 kg ali manj D 25 (22), teža nad 3000 kg prosti; br. 643. transformatorji do 1500 kg D 30 (20).

Interesantom somišljenikom je tarifa v naši redakciji danes in jutri na razpolago.

— Za ukinjene omejitve valutnega in deviznega prometa. O priliki sestanka zastopnikov zagrebških denarnih zavodov radi izvedbe državnega notranjega posojila se je vnela tudi debata o potrebi ukinjanja omejitve valutnega in deviznega prometa. Sklenilo se je, da Savez novičnih zavoda SHS pošlje v tem smislu ministrstvu za finance predlog, v katerem bo obrazložena škodljivost te omejitve in ki bo zahteval svobodni promet. K predlogu se pristavi tudi zahteva po čim najstrožjih merah glede izvoza zlata iz naše države, ki se praktična na debelo in silno škoduje naši že tako slabi valuti.

— Z novosadskega tržišča. Toča, ki je padla 1. t. m. je na mnogih krajih napravila precejšnjo škodo. Se večjo škodo je naredila v sosednji Madžarski, kjer je v posameznih občinah uničeno za 50% posevkov. Zetev pšenice v Vojvodini je v polnem teku. Računa se, da bo prišlo na oral 6 metraških stotov. Nova pšenica kaže tendenco dvigovanja cen, kar z ozirom na inozemske cene ni opravičeno. Cene so bile te dni: stara pšenica 1050 K (100 kg), nova 850—900, riž 800, stari ječmen 540, novi okrog 500, oves 550, koruza 450—460, moka št. 0 15,80—16 K en kg.

— Propad privatne židovske banke v Zagrebu. V Zagrebu je propadla banka L. Kohn & Co. Lastnik banke, žid, je pobegnil. Upniki so dali zapleniti, kar je še ostalo. Banka, ki ni bila na dobrem glasu, je propadla vsled spekulacij. Angažma domačih zagrebških zavodov ceni na skupno okoli 2 milijona, ter poteče veličnina od deviz, ki jih je ta banka potegnila in »pozabila« plačati. Angažma je razdeljen na več zavodov tako, da noben zavod ne trpi posebno velike škode.

— Češkoslovaški dolgov. Češkoslovaška ima okrog 15 milijard notranjega in okrog 22 milijard zunanega dolga.

— Podružnica avstrijske Länderbank-e v Češkoslovaški bodo nacionalizirane in združene v novo banko pod nazivom Banka za trgovino in industrijo. Glavnica znaša 80 milijonov čsl. kron.

— Likvidacija podružnic madžarskih denarnih zavodov v Češkoslovaški. Češkoslovaška vlada je pozvala madžarsko splošno kreditno banko in madžarsko eskomptno banko, da nemudoma izvedeta likvidacijo svojih podružnic v Bratislavi in Košicah, ker češkoslovaški denarni zavodi zadostujejo za potrebe dežele.

— Kriza v italijanski tekstilni industriji je vedno večja. 20% vreten popolnoma miruje. Naročil ni, vsled česar se blago kupi v skladiščih.

Svetovna letošnja letina bombaža se ceni v new-yorskih strokovnih krogih na okoli 19.595.000 bal. To bi pomenilo za okoli 1.400.000 bal več, nego lanske leto. V Zedinjenih državah samih se računa, da bo letošnji pridelek bombaža proti lanskemu zelo padel.

— Zunanja trgovina in promet zlata v Zedinjenih državah. V juniju je znašal izvoz Zedinjenih držav 340.000.000 dolarjev proti 330.000.000 dolarjev v maju in 331.000.000 dolarjev junija lanskega leta. Uvoz je znašal junija t. l. leta 198.000.000 dolarjev proti 208.000.000 dolarjev v maju in 553.000.000 dolarjev junija lani. — Izvoz zlata je znašal junija 774.000 dolarjev; proti juniju 1920 je nazadovol za 4.546.000. Uvoz zlata je junija t. l. znašal 43.820.000 dolarjev. Proti juniju 1920 je narasel za 17.077.000 dolarjev.

— Holandski kredit za Nemčijo. Po poročilu »Frankfurter Zeitung« se je nemški državni banki posrečilo po posredovanju banke Mendelssohn & Co. dobiti v Amsterdamu kredit v znesku 150 milijonov zlatih mark. Pogajanja za nadaljne kredite so v teku. S tem bo Nemčiji mogoče zadostiti reparacijskim obveznostim do 31. avgusta, ko poteče rok.

Lastnik in izdajatelj

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica št. 2

250 59

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

Izletniška glavica

K 50.000.000.—

Rezerve okrog K 45.000.000.—

Se priporoča za vse v njeno stroko spadajoče posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje

vsakovrstne kredite.

Čekovni račun v Ljubljani št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

Priporočamo domače trdke:

Mali trgovski in obrtni oglasi.

Izbija poljubno. Vsaka objava 4 K.

Skladščica:
Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d.p.]

Spedicija:
Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d.p.]

Trgovine:
L. Mikuš, izdelovanje dežnikov, Mestni trg 15.

Derenda Fran., konfekcija, manufak-tura na debelo, najnižje cene, Emon-ska cesta 8.

Izidor Paljavec, prodaja drv in oglja, Slomškova ulica 21.

Puščarji:
Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.

Urarska popravilna delavnica Ivan Seliskar, Pot v Rožno dolino 10. Vsako po-pravilo izvršujem točno in solidno.

Pisalni stroji: [d.p.]
Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 423.

Razmnoževalni aparati: [d.p.]
Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 423.

Mehanična delavnica: [d.p.]
Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 423.

Gramofone, plošče, godbane avtomate, igle, peresa, posamezne dele

edino pri trdki 582 48

A. RASBERGER

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Mehanična delavnica za vsa popravila in druge precizne mehanike.

ILIRIJA, LJUBLJANA, Kralja Petra trg št. 8

kupuje hlode, gozdne parcele, deske, trame, prodaja žagan les, sprejema komisijaka naročila vsake vrste, izde-luje zabojne, izvršuje nakup in prodajo drv. 1117 2

DELNIŠKA TISKARNA

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16.

Izdeluje vsakovrstne tiskovine za urade, trgovce in obrtnike, društva, zasebnike. Kajige, brošure, časopise. Točna izvedba, zmerno cene. Zaloga uradnih tiskovin za okrajna glavarstva

Umetniške tiskovine, barvotiske vseh vrst izoršaje tiskarna, ki je opremljena z vse-mi najmodernejšimi stroji, pripravami in tehničnim materija-lom, najhitreje in do-voščeno strokovnojaško

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izvršuje knjigoveška dela od najpreprostejše do najfinejša vrste

Jancigaj & Gagel

specijalna trgovina raznovrstnega bombaža, športnih čepic, čevljev in gamaš. Na veliko in malo.

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 8.

'JADKAN' d. z o. z. LJUBLJANA

Dunajska cesta 9

priporoča

21 104-94

kolonijalno in špecerijsko blago ter žitne pridelke.

Točna in solidna postrežba.

Zobozdravnik

Dr. A. Schweiger

LJUBLJANA, Prašernova ulica št. 52 ne ordinira do 8. avgusta t. l.

Štedilnik v dobrem stanju je na prodaj 1127 Mestni trg 24/II. 2-1

LAVERCA!

Priporočam se cenjenemu občinstvu, posebno za izlete

restavracija 'Ogrin' na Laverca.

Topla in mizla jedila, dobra vina in solidna postrežba. Na razpolago lep senčnat vrt in krasen park. 1121

Išče se mesečna soba s posebnim vzhodom, eventualno s ohrabo ali pa manjše stanovanje s opravilo ali brez opravila proti zelo dobri najemini. — Ponudbe na poštni predal št. 53. 1096 8

Velika zaloga: dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji, pnevmatika in vsakovrstni deli. F. Batjcl, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemo se v popolno popravilo, za emaj-liranje s ogajem in ponikljanje: dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji in deli. Mehanična delavnica, Karlovaška cesta 4. 946 10-7

Pozor, 1120 4-4 gg. rezervni častniki!

Kaki

za oficirske uniforme, čepice, sablje, epaulete, kajaše ter sploh vse vojaške potrebščine nudim po najnižjih cenah. Velika zaloga, bogata izbira!

S. KLIMANEK, krojaški mojster, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

Ia japonsko Kafro

v deskah po 130.— Kč. iz Trsta ponuja

„Centromise“

PRAHA V.

= Mikulášská 28. = 1129 9-2

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena; olje za transmisije; olje, strojno za poljedelske stroje; olje, strojno za težke stroje; olje za avtomobile, lahko; olje „izredno težko“; olje za cilindre; 57 104-59 olje proti prahu.

Glavna zaloga:

Medic, Rakovec & Zankl, d. z o. z. prej A. Zankl novi sinovi.

? Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutro“ ?

Naivečja izbira finih čeških nogavic in pletenin. 900 89

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

Svarilo!

Opozorjam p. n. da nisem plačnik dolgov, katere bi eventualno naredila moja pobegla žena Alberta Urbančič, roj. Obrekar.

Slavko Urbančič, kov. mojster, Fužine 12.

1131

Najboljše okrepčujoče in dietetično

sredstvo za odrasle in otroke

je železnato vino lekarnarja G. Piccolija v Ljubljani. 36-132

Ženitna prilika

Mlada, inteligentna vdova po akademiku z dvema malima otrokoma, velika, čedna, poštena, s premoženjem, želi znanja v svrhu srednje šolstva z akademikom, s dobro eksistenco, ali z inteligentnim trgovcem, ne nad 55 let starim. Predpogoj je poštena preteklost. Natančen uslov in slika je odpisati pod „Postenje 199“ upravi „Jutra“, Ljubljana. — 1129 Stroga tajnost najamčena. 2-1

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano hibo, pohištvo in lakiranje raznih „koles“ v peč, naj se obrne na trdko

Tone Malgaj, stavbni in pohištni pleskar in ličar Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Prvovrstna

Puch - kolesa

pnevmatiko Dunlop - Reithoffer - Hutchinsonson priporoča 1075 10-4

Ign. Vok

Ljubljana, Sodna ulica 7.

Dular & Fabiani veletrgovina z manufakuro.

Zaloga: Skladišče Balkan, Ljubljana.

Odda se s 1. oktobrom t. l. v najem kavarna „ZVEZDA“ v Kranju s vsem potrebnim inventarjem. — Ponudbe na tiskarno „SAVA“ v Kranju. 1109 3-8

Naročajte in širite sledeče

leposlovne knjige:

D. Fajgelj: Tik za fronto. Broš. 26 K, vez. 45 K, poštnina K 2-80.
A. Novčan: Veleja. Broš. 28 K, vez. 36 K, poštnina 2 K.
Anatole France-Debeljak: Pingvinski otok. Roman. Cena broš. 42 K, po pošti pripor. 2 K 40 v več.
Dostojevski-Levstik: Beni. Roman v IV. delih. Broš. 42 K, vez. 54 K, po pošti broš. K 8— vez. K 30— vez.
Goncourt-Pastuškin: Dekle Eliz. Roman. Broš. 15 K, vez. 21 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Cervantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Maabeth. Broš. 32 K, vez. 40 K, poštnina 2 K.
Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Stritarjeva antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, vez. K 26—, po pošti broš. 3-40 vez. K 4— vez.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. svez. broš. 22 K, po pošti 5 K vez. II. svez. broš. 22 K, po pošti 4 K 60 v več.
Knjige se naročajo pri založništvu: Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6. 68 63

Pivovarna „UNION“

Telefon št. 311. Brzjavni naslov: Pivovarna, Ljubljana.

Ljubljana-Spodnja Šiška

priporoča svoje izborna pivo v sodnih in steklenicah. Dobe se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska piča zelo priporočljive. 43 52

: Jadranska banka :

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Zrst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.